

Käte From og Rikke Mølbak

Tænd og sluk

Siv og Laurits og den digitale verden

Dansk Psykologisk forlag

4-8 år psykologi for børn

2016

pris: 199 kr.

De fleste familier har en tablet og de vinder mere og mere indpas i børnehaver og sågar vuggestuer. Der kan være fordele og ulemper ved brug af disse. Men der er bred enighed om, at hvis skærmen kommer til at tage for meget af barnets tid, så er det et problem.

Denne bog handler om børn fra 4-8 år og deres medievaner og ikke mindst hvilket et ansvar de voksne har i forhold til deres børns brug af disse medier.

Nutidens børn har et andet forhold til de digitale medier end deres forældre. Det er enormt vigtigt, at alle voksne både forældre og professionelle ved, hvad deres børn foretager sig i den digitale verden og det er ganske nødvendigt, at børnenes voksne sætter rammer for medieforbruget.

Bogens første del indeholder små historier, der lægger op til samtale mellem børn og deres voksne. Siv og Laurits er henholdsvis 8 og 6 år. Vi oplever hvilke tanker disse børn gør sig om mediebrug og hvilke sider de er inde på på nettet. På mange punkter ved børnene noget, som deres forældre ikke ved.

- Sivs mor får et chok, da Siv får en netkæreste, som hun slet ikke kender.
- Laurits ønsker sig kun en mobil i fødselsdagsgave, men ender med at blive glad for sit nye løbehjul.
- Siv lærer, hvordan man laver en profil på en smartphone. Mor bliver noget forskrækket, da Siv vil lægge billeder på Instagram og forbyder dette, da man skal være 13 år for at måtte gøre dette.
- Laurits oplever et problem i børnehaven, hvor der er spilledag. Der opstår et dilemma mellem at ville spille på iPad eller spille fodbold.
- Et nyt problem opstår, når mange i klassen har en facebook-profil, selv om de kun er omkring 8 år. Så det er rigtig vigtigt, at far og mor holder fast på reglerne.
- Historien om en LAN- verden illustrerer på fin vis, hvordan en gruppe af børn kan opbygge en verden i fælleskab.
- I historien "Det er bare for sjov", beskrives den onde mobning på iPad, der går ud over en klassekammerat, og vi ser, hvordan det griber om sig.
- Endelig oplever vi hvordan Laurits bliver skræmt over en film om spøgelser, han ser på iPad`en.

Efter hver historie er der spørgsmål, som børn og voksne kan diskutere. Alle historierne er taget fra mindre børns hverdag.

Bogen har et efterord til de voksne. Her diskuteres det om børns brug af elektronisk underholdning er et problem? Det står helt klart, at hvis barnet i stor

stil babysittes af en tablet fra lille af, så kan den psykologiske udvikling tage skade. Der er en meget fin beskrivelse af børns udvikling og det understreges, at hvis 0-2 årige bruger tablet for meget, så stimuleres børnene for ensidigt eller understimuleres.

Der fokuseres på følelser, sociale færdigheder og kognitive evner som noget helt fundamentalt i barnets udvikling. Der fokuseres på eksekutive færdigheder, motorik, fra bevægelse til tænkning, samt motoriske forstyrrelser.

Det understreges, at man ikke kun skal ses på børns *tidsforbrug* af digitale medier, men også hvordan barnets *udvikling* skal tilgodeses på bedste vis. Forfatterne spørger, om den digitale verden er farlig. Der er undersøgelser, der tyder på, at mindre børn, der bruger for megen tid bag skærmen har sværere ved at bruge deres fantasi, finde på lege, arbejde sammen med andre og at vente eller kede sig.

For at være en godmedspiller på iPad kræver det følelsesmæssige kompetencer og kommunikative færdigheder. Men der kan også være børn med nedsatte sociale kompetencer, der med computeren finder en social kontaktfalder, de ellers ikke ville have fundet.

Der bliver også peget på, at spil før sengetid kan gøre det sværere for børn at falde i søvn og give søvnunderskud. Endelig er der historier om, hvordan enkelte børn er blevet så afhængige af deres iPads, at de må på afvæning i en alder af 4 år.

Bogen slutter med at fokusere på, hvordan de voksne bør tage ansvar og vurdere hvert enkelt tilbud i den digitale verden og hvad der er egnet for deres børn.

Endelig er det vigtigt at understrege, at tablets kan bruges til meget andet end spil og film og at der findes programmer, der stimulerer førskolebarnet på mange forskellige måder. Biblioteket er også altid lige i nærheden af den digitale platform.

Hjælp altid børnene med at overholde de aldersgrænser, der er på de fleste spil og apps. Det er således meget vigtigt, at de voksne bruger tid og energi på at sætte sig ind i de digitale medier. Glem ikke at børn, der ser deres voksne være mentalt fraværende og digitalt nærværende sender uheldige signaler videre til deres børn.

Denne bog er letlæst, både samtaledelen og forældredelen. De digitale medier er kommet for at blive. Så derfor er det så vigtigt, at børn og forældre kan diskutere de goder og de farer, der er forbundet med brugen af disse.

Bogen har en fin indføling med, hvad børn på 6-8 år bruger medierne til. Uden at skræmme, er der løftede pegefingre, som det er enormt vigtigt at voksne forholder sig til.

Den digitale verden er på den ene side sjov og hyggelig, på den anden side skræmmende på mange forskellige planer. Det får denne bog formidlet på aller smukkeste vis. Det er også vigtigt at pædagoger, lærere og audiologopæder har sat sig grundigt ind i, hvad brug af de digitale medier kan betyde på godt og ondt. Tag diskussionen på et forældremøde i vuggestuen, børnehaven eller skolen. Du svigter dit barn som voksen, hvis du ikke er på forkant og tør tage et ansvar og stille regler op omkring de digitale medier.

Birgitte Franck